

ఇ. అకీముస్కిన్

“రాదుగ” ప్రచురణాలయం
మాస్కో

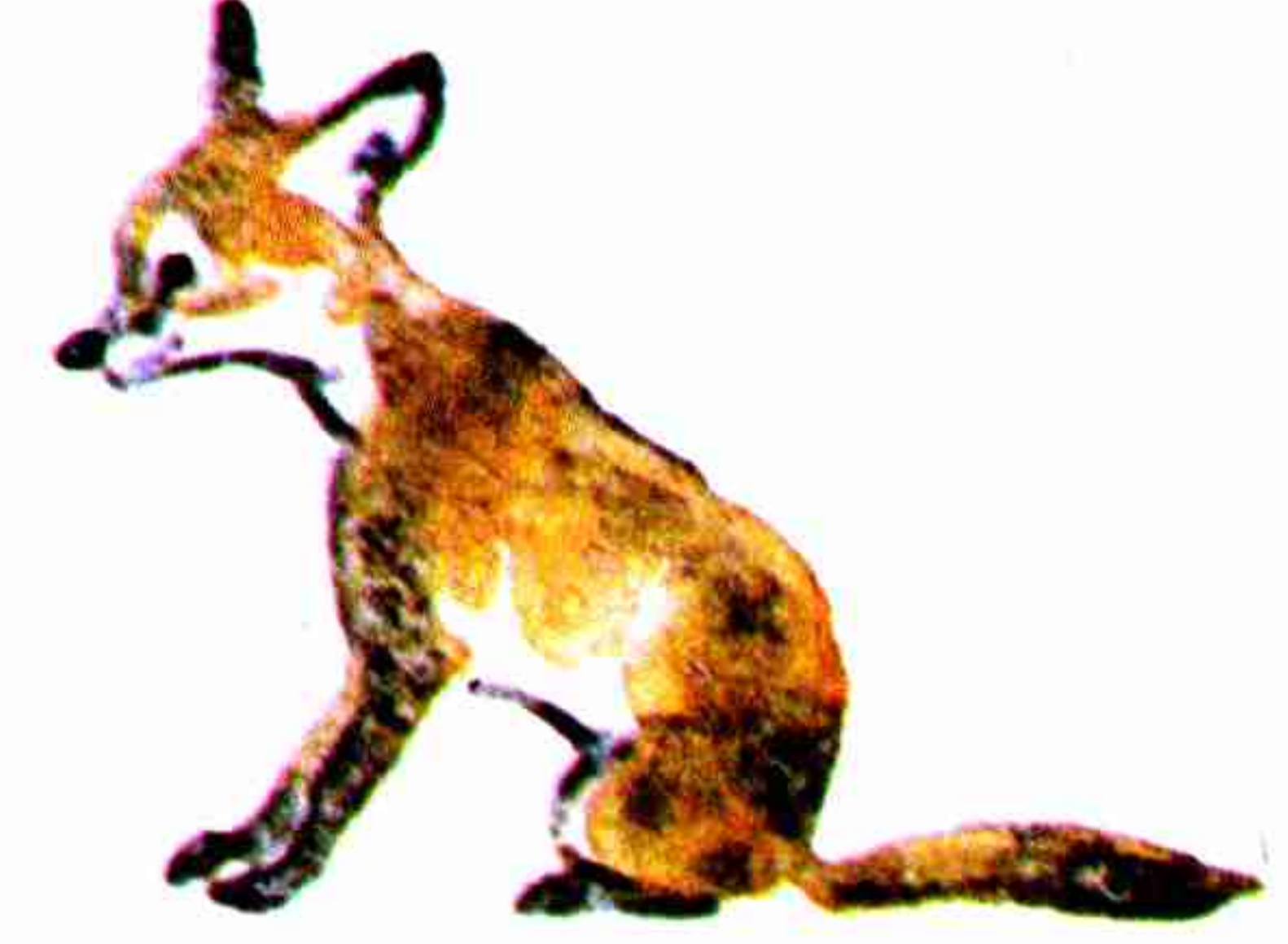
ఇవనీ కుక్కతే

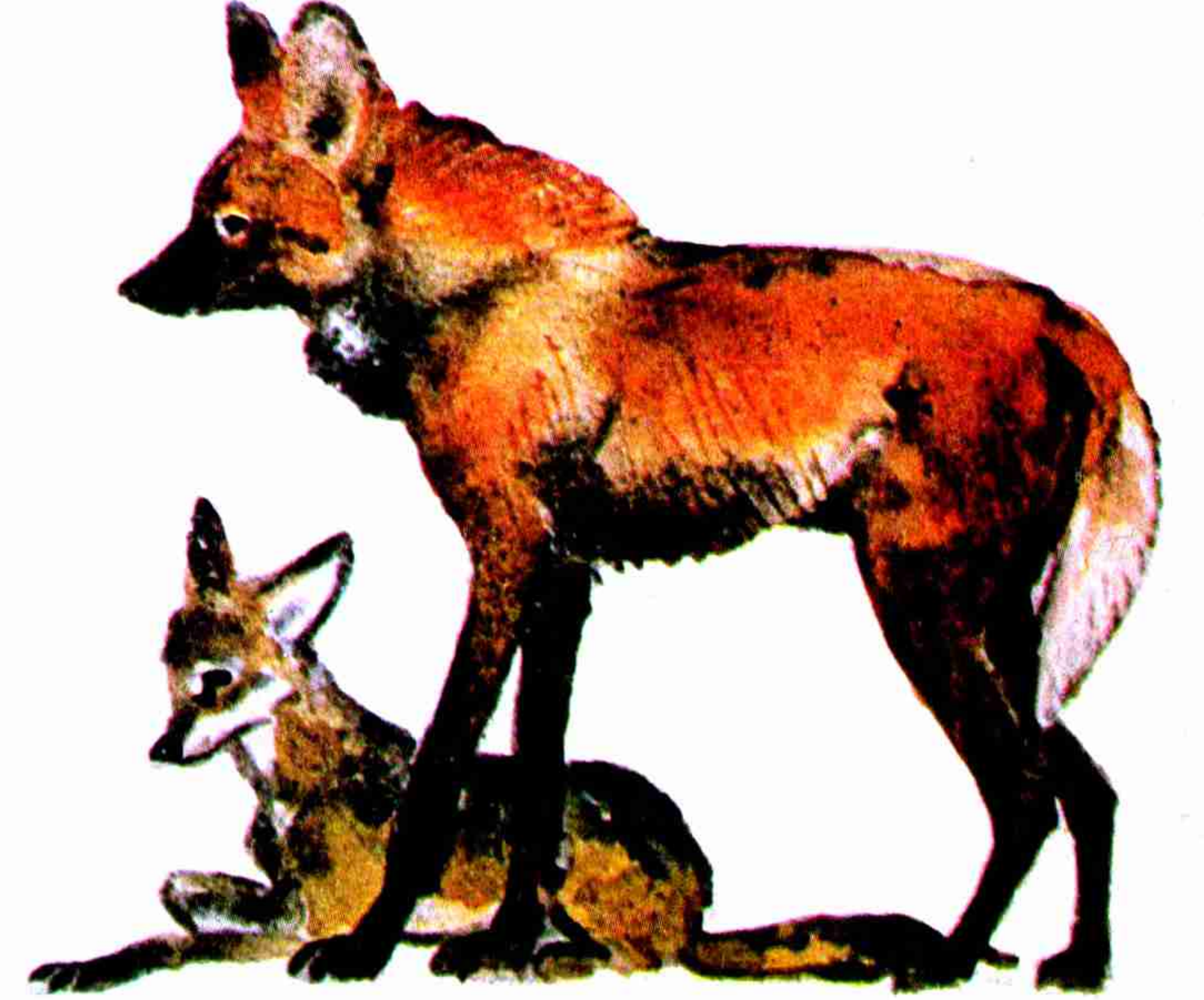
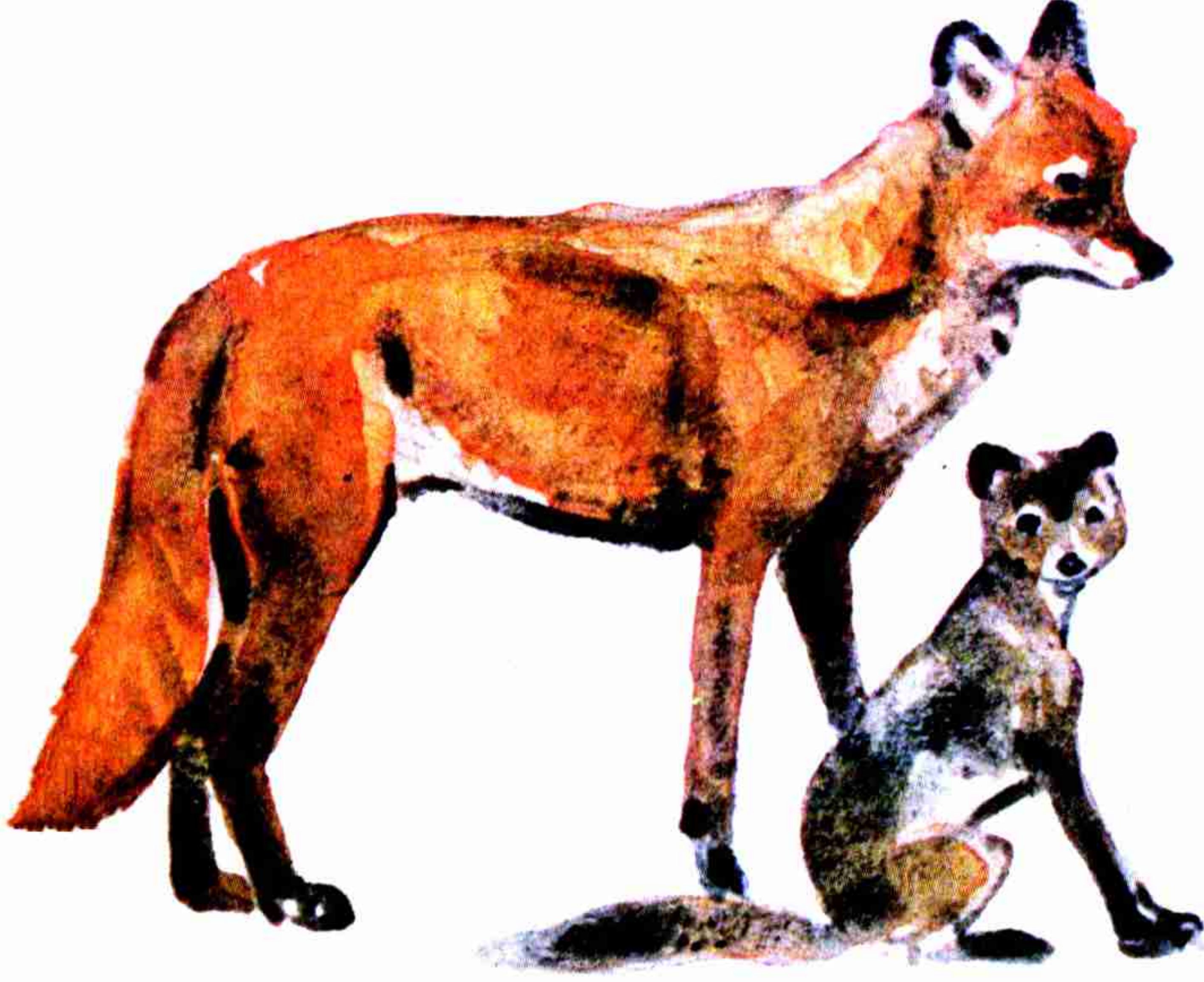

ఇ. అకీముష్కిన్

ఇవనీ కుక్కతే

చిత్రాలు: ఎ. కెలేయ్నికొవ్
అనువాదం: ఆర్పియార్

“రాదుగ” ప్రచురణాలయం
మాస్కో

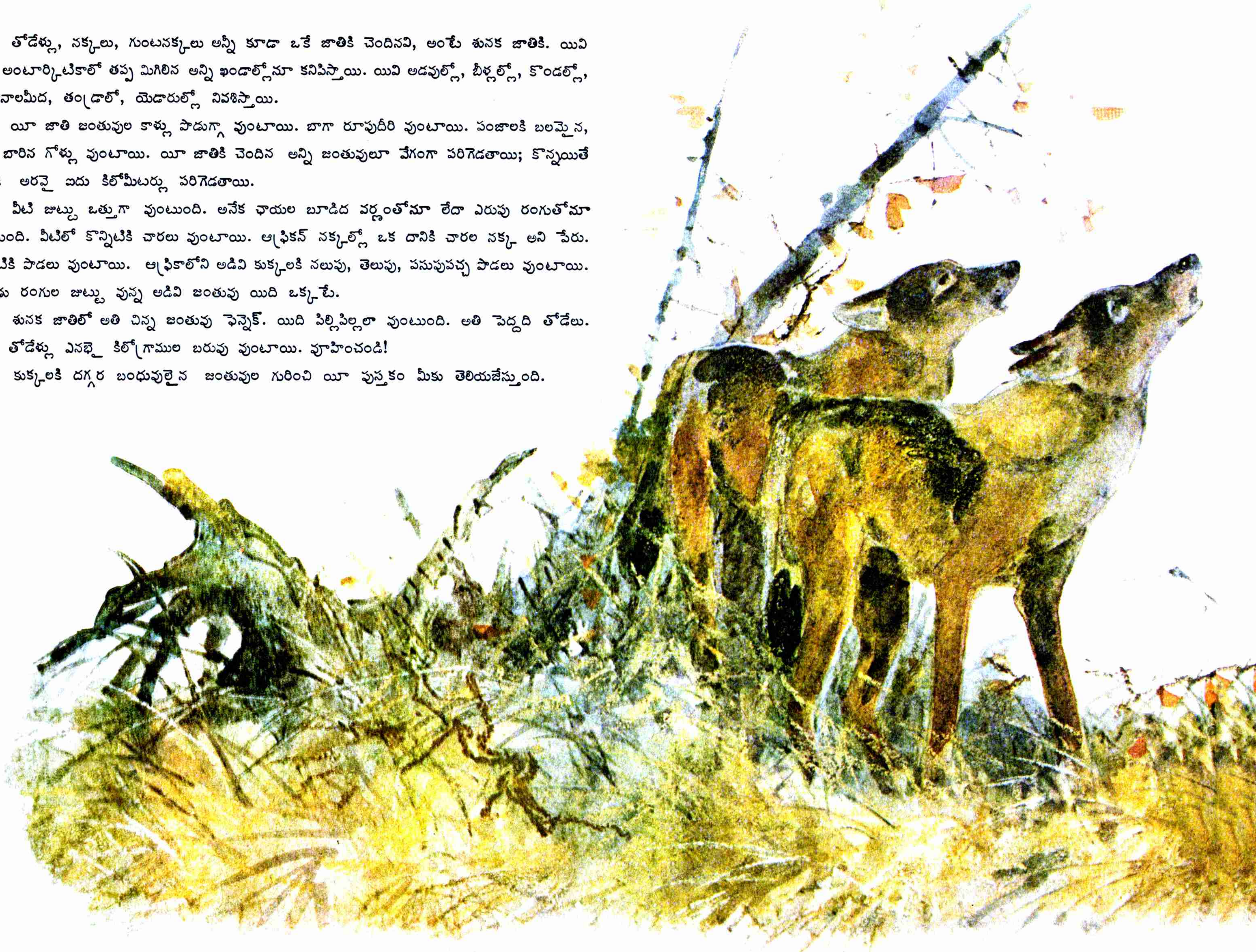
తోడేళ్లు, నక్కలు, గుంటనక్కలు అన్నీ కూడా ఒకే జాతికి చెందినవి, అంటే శునక జాతికి. యివి ఒక్క అంటార్కిటికాలో తప్ప మిగిలిన అన్ని ఖండాల్లోనూ కనిపిస్తాయి. యివి అడవుల్లో, బీళ్లల్లో, కొండల్లో, మైదానాలమీద, తండ్రాలో, యెడారుల్లో నివసిస్తాయి.

యా జాతి జంతువుల కాళ్లు పాడుగ్గా వుంటాయి. బాగా రూపుదీరి వుంటాయి. పంజాలకి బలమైన, బండ బారిన గోళ్లు వుంటాయి. యీ జాతికి చెందిన అన్ని జంతువులూ వేగంగా పరిగెడతాయి; కొన్నయితే గంటకి అరవై ఐదు కిలోమీటర్లు పరిగెడతాయి.

వీటి జాబ్బు ఒత్తుగా వుంటుంది. అనేక ఛాయల బూడిద వర్షంతోనూ లేదా ఎరుపు రంగుతోనూ వుంటుంది. వీటిలో కొన్నిటికి చారలు వుంటాయి. ఆఫ్రికన్ నక్కల్లో ఒక దానికి చారల నక్క అని పేరు. కొన్నిటికి పాడలు వుంటాయి. ఆఫ్రికాలోని అడివి కుక్కలకి నలుపు, తెలుపు, పసుపుపచ్చ పాడలు వుంటాయి. మూడు రంగుల జాబ్బు వున్న అడివి జంతువు యిది ఒక్కటే.

శునక జాతిలో అతి చిన్న జంతువు ఫెన్నెక్. యిది పిల్లిపిల్లలా వుంటుంది. అతి పెద్దది తోడేలు. పెద్ద తోడేళ్లు ఎనభై కిలోగ్రాముల బరువు వుంటాయి. వూహించండి!

కుక్కలకి దగ్గర బంధువులైన జంతువుల గురించి యీ పుస్తకం మీకు తెలియజేస్తుంది.

పెద్దా చిన్నా శునకాలన్నీ తోడేలునుంచి వచ్చినవే.

శునక జాతిలో మహా బలమైంది తోడేలు. భుజాలమీద గొర్రెనో, మేకనో పెట్టుకుని అది యెంత వేగంగా పరిగెట్టగలదంటే పందెం గుర్రాన్ని దాడు తీయిస్తూ కూడా మీరు దాన్ని అందుకోలేరు. తోడేలుకి బలమైన దవడలు వున్నాయి. పెద్ద పెద్ద ఎముకల్ని అది అప్పడాల్లా నమిలేస్తుంది.

తోడేళ్లు వుండేది అడవుల్లోనే కాదు. వాటికి పెద్ద మైదానాలన్నా, క్షేత్రాలన్నా కూడా యిష్టమే. అవి మామూలుగా రాత్రిళ్ళప్పుడు వేటకి వెడతాయి. కాని జనంలేని చోట అవి పగలు కూడా వేటకి వెడతాయి.

తోడేళ్లు కాళ్ళమీదే బతుకుతాయన్న మాట నిజమే. ఒకసారి అవి వేట కోసం వెతుకుతూ ఒక రోజులో అరవై కిలోమీటర్లు పరిగెడతాయి.

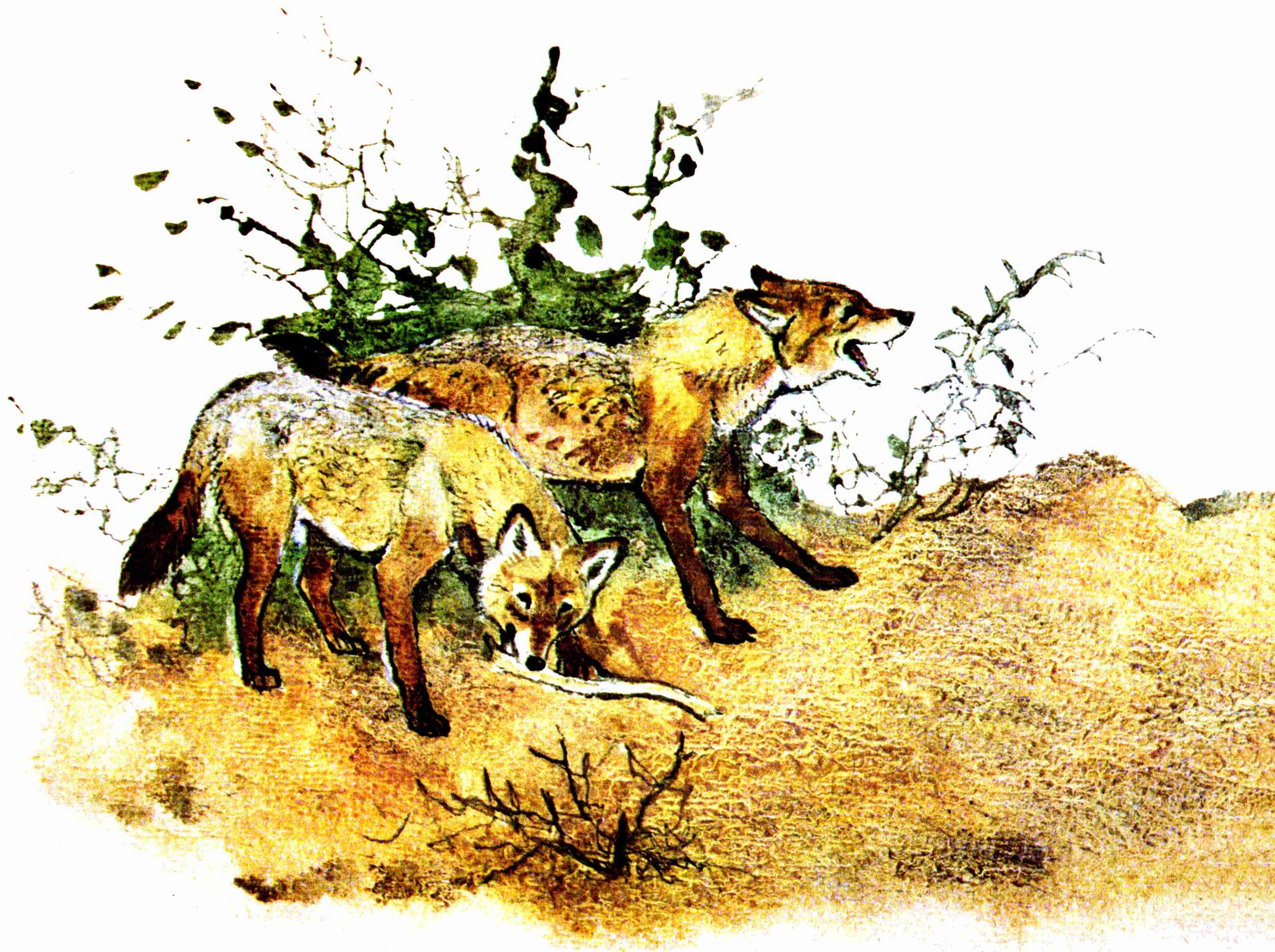
అంత దూరం పరిగెత్తినా అస్తమానూ వాటికి ఆహారం దొరక్కపోవచ్చు. అడవిలో వుండే జంతు వుకి ఆహారం దొరకడం అంత సులభం కాదు. అందుచేతనే, తోడేలుకి గనక మంచి వేట దొరికితే, పీకమొయ్యూ తినేస్తుంది. తోడేలు పది కిలోగ్రాముల మాంసం తినగలదు.

కాని తోడేలు తిండిలేకపోయినా తట్టుకోగలదు కూడా. ఒక అప్పుడు దానికి వారం అంతా తిండానికి యేమీ వుండకపోవచ్చు. అయినా అది తట్టుకుంటుంది. ఒక సారి ఓ తోడేలు వేటగాళ్ళనుంచి తప్పించుకోవడానికి వో చోట దాంకుని పదిపాడు రోజులు తిండి లేకుండా వుంది!

ఆకురాలు కాలంలోనూ, శీతకట్టులోనూ తోడేళ్లు మందలుగా పోగవుతాయి. వసంత కాలంలో అవి జంటలుగా విడిపోతాయి. యెక్కడో పడిపోయిన చెట్ల వేళ్ళల్లోనో, ఓ గుహలోనో తల్లి తోడేలు అయిదు, ఆరు లేదా ఏడు దాకా పిల్లల్ని పెడుతుంది. ఒక అప్పుడు పదింటిని పెడుతుంది. కాని ఒకసారి రెండింటిని మాత్రమే పెట్టవచ్చు. అది గుహని వదిలిపెట్టదు. తండ్రి తోడేలు దాన్ని జాగ్రత్తగా చూసుకుంటుంది. మగ తోడేలు యెప్పుడూ దానికి తిండి సమకూరుస్తుంది, తనకి లేకపోయినా కూడా.

వేసవి ఆఖరు నాటికి పిల్లలు తల్లిదండ్రులతో వేటకి పోయేటంత పెద్దవి అవుతాయి.

నక్క తోడేలులాగా కనిపించినా సైజుకి దానిలో సగం మాత్రమే వుంటుంది.

సోవియట్ యూనియన్ లో నక్కలు కాకసన్ పర్వతాల్లోనూ, మధ్య ఆసియాలోనూ మాత్రమే వున్నాయి. అక్కడ వెచ్చగా వుంటుంది. నక్కలు చలిని భరించలేవు.

టర్కీ, ఇరాన్, భారతదేశంలాంటి ఉష్ణ దేశాల్లో చాలా నక్కలు వున్నాయి. జనానికి అవంటే యిష్టం వుండదు, యేమంటే అవి పరమ జిత్తులమారివి.

నక్కలు పట్టణాల దగ్గరా, గ్రామాల దగ్గరా వుండడం అలవాటు చేసుకున్నాయి. యెవరూ కాపలా కాయని వాటిని అవి చూస్తాయి. సందు దొరికితే యెత్తుకుపోతాయి. కోళ్లగుట్టల్లో పడి కోడిపెట్టల్ని యెత్తుకుపోతాయి. పొలాల్లో పుచ్చకాయలు గనక పండితే కొరికి తగలేస్తాయి. ధాన్యం గనక పొలంలో పక్వానికి వస్తే కొన్ని కంకుల్ని తుంపెస్తాయి. ద్రాక్ష తోటల్లో మహదానందంగా తియ్యని ద్రాక్ష పళ్లని భోంచేస్తాయి.

అవి యెంత జిత్తులమారిగా వుంటాయి! ఓ నక్క గనక కాకినో, కంజనో పట్టుకోవాలనుకుంటే రోడ్డువార చచ్చిపోయినట్టు పడుకుంటుంది. ఆ పక్షులు దీన్ని చూసి మాంసం దొరికింది కదా అని సంబరపడి పాడుచుకు తిందామని దగ్గరికి వస్తాయి. జిత్తులమారి నక్క రహమని గెంతుతుంది, అంతే ఆ పిట్ట పని గోవిందా!

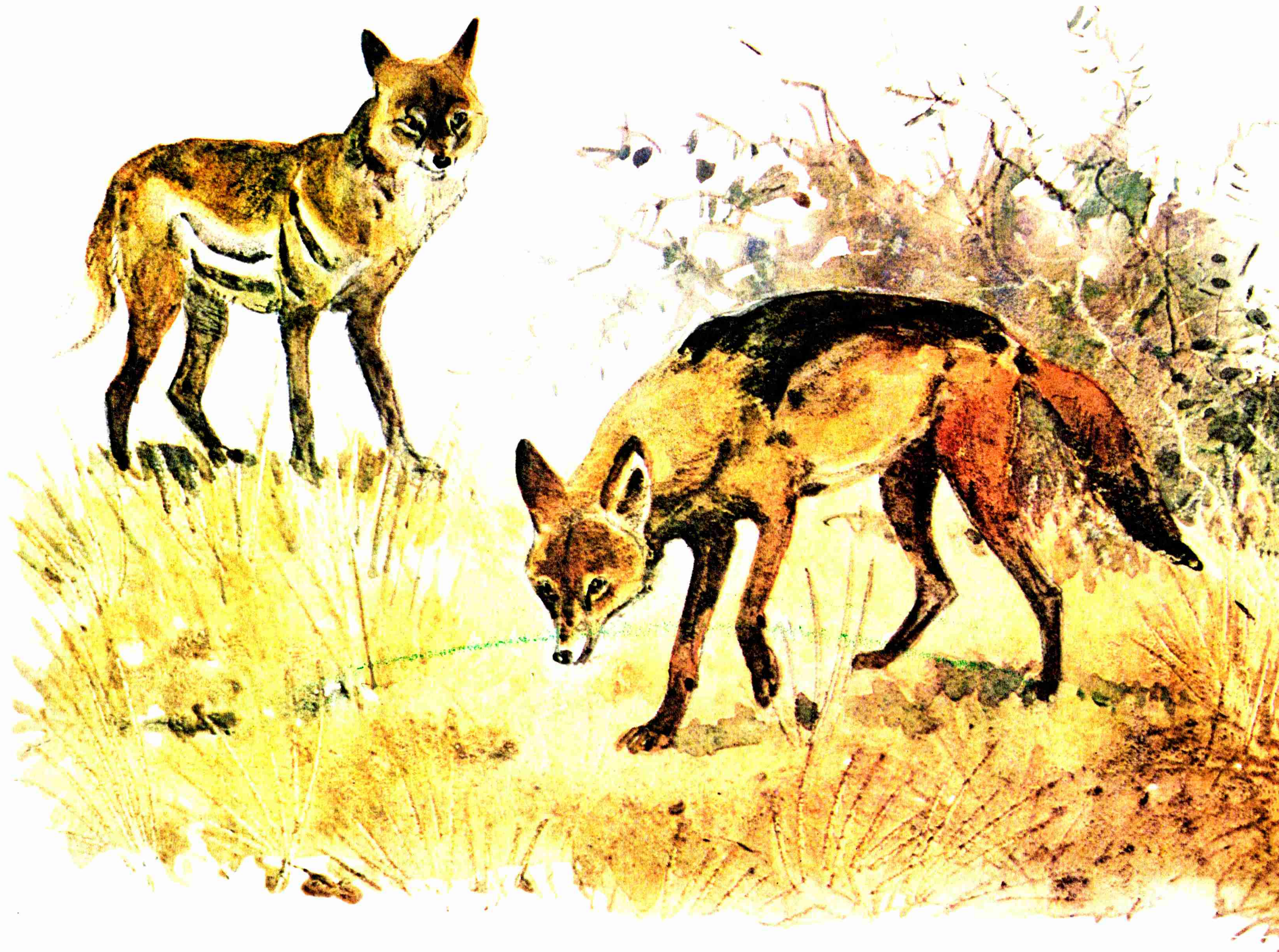
నక్కలు నదులవారనా, సరస్సుల దగ్గరా కూడా వుంటాయి. కాని కాజెయ్యడానికి అక్కడ యేమీ వుండదు. అందుకని కప్పల్ని, బల్లల్ని, చుంచల్ని వేటాడతాయి. అవి మిడతల్ని కూడా వేటాడతాయి. మిడతల్ని తినడం వాటికి యిష్టం.

ఆకురాలు కాలంలో నక్కలు చిన్న మందలుగా పోగవుతాయి. అప్పుడు అంగబలం వుంది కదా అన్నెప్పి ధైర్యం వుంజుకుని మేకల్ని, గొర్రెల్ని యెదిరించబోతాయి.

వసంత రుతువులో నక్క యీనుతుంది. తల్లి నక్క తన పిల్లల్ని దట్టమైన పొదల్లోనో, రెల్లు లోనో లేదా యే నీటికుక్కో ముళ్లపందో తవ్విన బొరియల్లోనో పెంచుతుంది. సామాన్యంగా మూడు, నాలుగు లేదా అయిదు పిల్లలు వుంటాయి. కాని ఒక్కో అప్పుడు తొమ్మిది కూడా వుండవచ్చు.

ఆ పిల్లలు గబగబా ఎదిగిపోతాయి. అవి తల్లిదండ్రులతోటి ఆకురాలు కాలం దాకానే వుంటాయి. ఆ తర్వాత యేడు అవే తల్లిదండ్రులై పోతాయి.

దీన్ని నల్ల వీపు నక్క అంటారు. దీనికి నిగనిగలాడే నల్లని వీపు వుంది. మరోలా అయితే యిది జేగురు రంగుగా వుంటుంది.

నల్ల వీపు నక్కలు ఆఫ్రికా పచ్చిక మైదానాలమీద, సింహాలు వుండే చోట వుంటాయి. సింహాలు వేటకి వెళ్ళినప్పుడు యీ నక్కలు కిక్కురుమనకుండా నిశ్శబ్దంగా వాటిని అనుసరించి వెడతాయి. సింహం ఓ కణితిన్, జీబాన్ చంపితే రావణా అరుపులు మొదలవుతాయి. నక్కలు వేటపడినందుకు ఉల్లాసంగా వున్నాయన్న మాట.

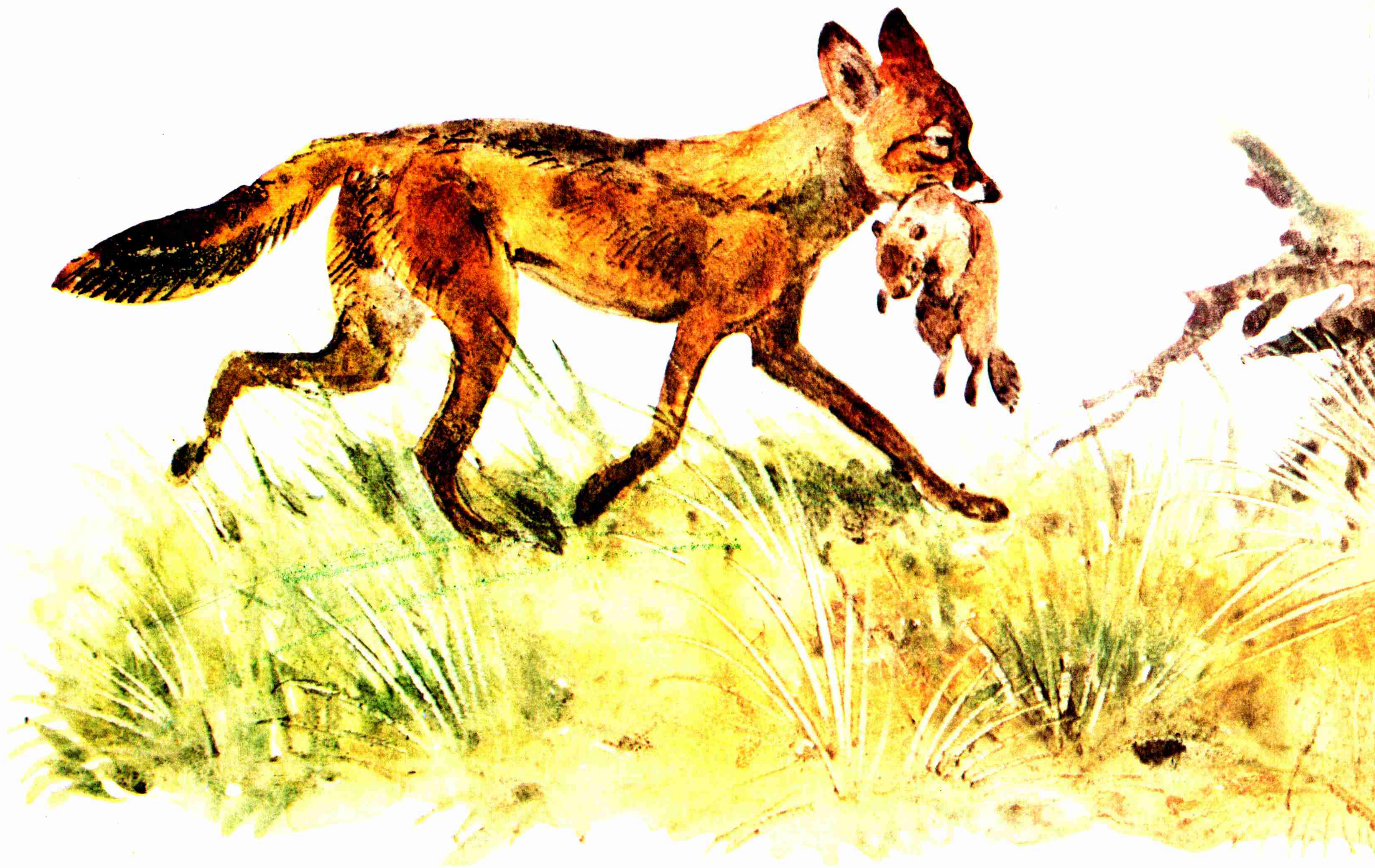
సింహం విందు ఆరగించేటప్పుడు, నక్కలు ఒక పక్కన ఓపిగ్గా నిరీక్షిస్తూ వుంటాయి. కాని సింహం భోజనం పూర్తిచేసి, విశ్రమించడం కోసం నీడపట్టు చూసుకుందుకు పోగానే, యీ నక్కలు భుక్త శేషం మీద పడతాయి. సింహాలు నక్కల్ని తాకవు. వాటికి యివంటే కొంచెం అసహ్యం కామోసు.

కాని నల్ల వీపు నక్కలకి కూడా మంచి వేటాడే చాతుర్యం వుంది. యివి మందలుగా కలిసి చిన్న జింకలమీద దాడి చేస్తాయి. పాట్టేళ్లని పట్టుకోగలవు. మరీ పెద్దది కాకపోయినట్లయితే కొండచిలువని కూడా లొంగదీస్తాయి. నీటికుంటల్లో నిదానంగా మేత యేరుకునే ఫ్లెమింగ్ పక్షులమీదకి దూకడం కూడా వాటికి తెలుసు.

నల్ల వీపు నక్కలు గ్రామాల్లో వేటాడతాయి కూడా. కోడిపెట్టల్ని పట్టుకుంటాయి. ఆ మాట కొస్తే, తిండానికి అనువుగా వుండే దేనిమీద తమ పంజాలని పెట్టగలిగినా, వాటినన్నిటినీ కూడా కాజేస్తాయి. మనుషులకి యిది నచ్చదు, సహజమే కదా. వాళ్లు నక్కల్ని కాల్చిపారేసి, వాటి బొచ్చుతోటి రగ్గుల్ని అందమైన తోళ్లనీ తయారుచేసుకుంటారు.

ఆఫ్రికాలో మరో రెండు రకాల నక్కలు వున్నాయి. ఒక దానికి డొక్కలపైన లేత చారలు వుంటాయి. శునక జాతిలో యిది ఒక్కటే చారల జంతువు. రెండవది అబిస్సీనియన్ ఎరుపు నక్క. దానికి పాడుగాటి కాళ్ళూ, సన్నని ముట్టె వుంటాయి. వాటిని గురించిన వివరాలు అంత యెక్కువ తెలీవు.

కొయ్యెట్ని పెయిర్ తోడేలు అని కూడా అంటారు. నిజానికి యిదే తోడేలుకి అతి దగ్గరి బంధువు. సైజు మాత్రం నక్క అంత వుంటుందంతే.

కొయ్యెట్ నివాసం ఉత్తర అమెరికా.

నక్కల లాగానే కొయ్యెట్లు కూడా గ్రామాల దగ్గర నివసించడం సాకర్యంగా భావిస్తాయి. యివీ అలాగే ప్రవర్తిస్తాయి. అవి ఆహారం కోసం చెత్త కుప్పల్లో వెతుకుతాయి. కాజేస్తాయి. యింకా యేమంటే అవి రాత్రిళ్లు కచేరీలు పెడతాయి! ఆ కచేరీలు యేమీ శ్రావ్యంగా వుండవు. గోలగా కీచు గొంతుకతో కూస్తూ వుంటాయి. గురుమంటాయి. అరుస్తాయి. గీపెడతాయి. యెవళ్లకీ కంటిమీద కునుకుండదు.

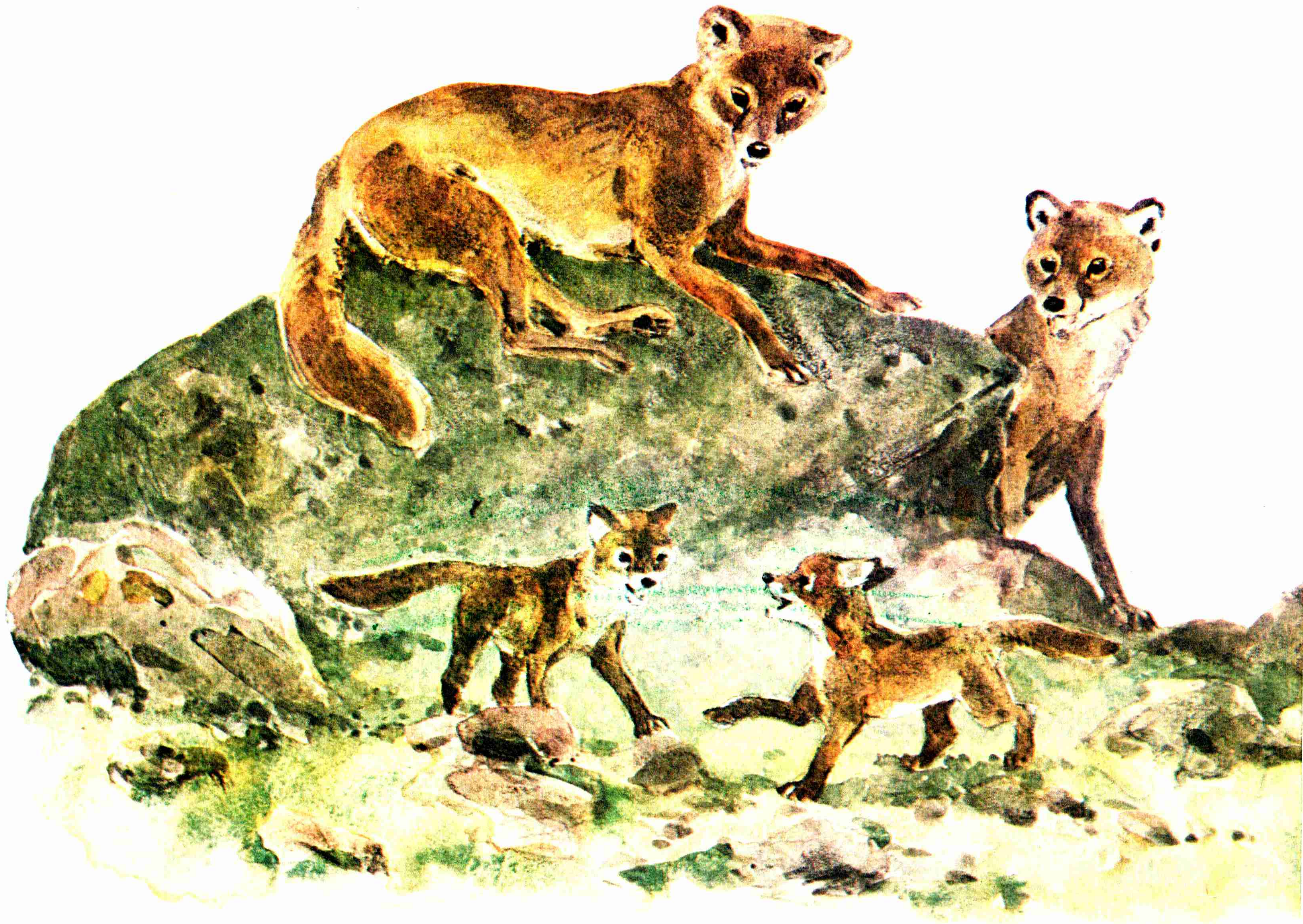
కొయ్యెట్లు అంతరించిపోయే సమయంలో శాస్త్రజ్ఞులు కనిపెట్టారు వాటివల్ల ఉపయోగం వుందని. కొయ్యెట్లు ఎలుకల్ని, అలాంటి హానికరమైన వాటినీ పట్టుకుంటాయి. యిప్పుడు కొయ్యెట్లని సంరక్షిస్తున్నారు.

ఒక తల్లి కొయ్యెట్, తండ్రి కొయ్యెట్ జీవితాంతం ఒకే కుటుంబంగా కలిసే వుంటాయి. అవి పచ్చిక మైదానాలమీద మామూలుగా బొరియల్లో పిల్లల్ని పెడతాయి. కాని అడవుల్లో అవి వింత పని చేస్తాయి. శునక సంతతికి ఆ అలవాటు వుండదు. కొయ్యెట్లు తొర్ర వున్న పెద్ద చెట్టుని చూస్తాయి. ఆ తొర్ర భూమికి ఒక మీటరు, మీటరున్నర యెత్తు వున్నాగానీ తల్లి కొయ్యెట్ అందులోకి వెళ్లి యీన డానికి తయారవుతుంది. తండ్రి కొయ్యెట్ ఆడకొయ్యెట్కి దాని పిల్లలకీ ఆహారాన్ని అక్కడికే పట్టికెళ్లి పెట్టడం జరుగుతుంది.

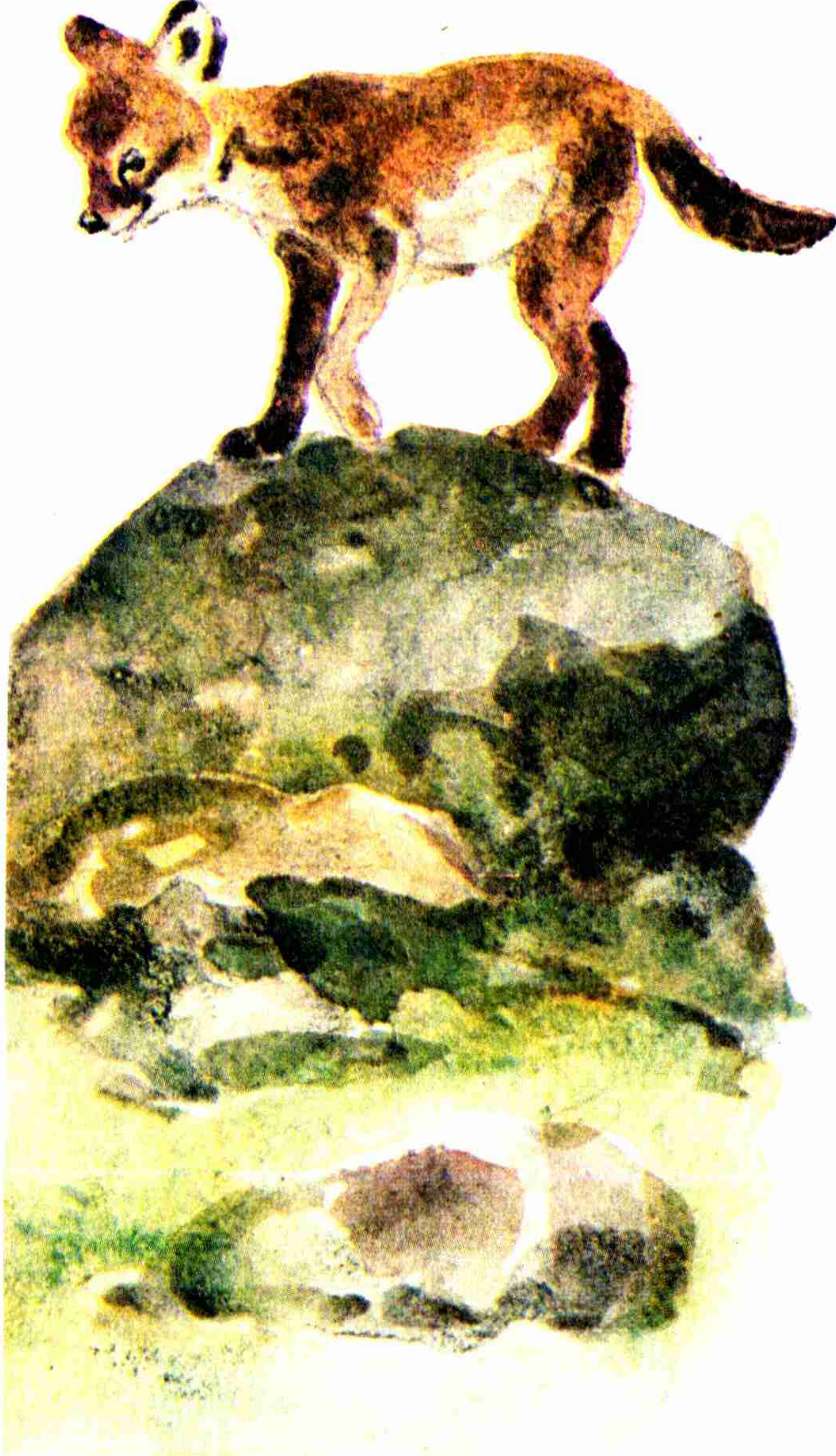
కాని కావలసినన్ని బొరియలు గనక లేకపోతే మహా అసాధారణమైంది జరుగుతుంది. రెండు తల్లి కొయ్యెట్లు వాటి పిల్లలతోటి ఒకే బొరియల్ వుంటాయి. సఖ్యంగానే వుంటాయి కూడా. అందులో ఒకటి యే కారణంవల్లనేనా చచ్చిపోతే, రెండోది ఆ పిల్లల్ని తన పిల్లల్లాగానే చూసుకుంటుంది.

పిల్లలకి రెండు నెలలు రాగానే వాటికి చుంచుల్ని, కుందేళ్లనీ, పిట్టల్ని, కప్పల్ని పట్టుకోవడం తల్లిదండ్రీ కొయ్యెట్లు నేర్పుతాయి. వేసవి కాలం ముగిసేటప్పటికి చదువు పూర్తవుతుంది. పిల్ల కొయ్యెట్లు స్వతంత్ర జీవితం ఆరంభిస్తాయి. దేని దారిన అది పోతుంది. ఒక్కో అప్పుడు పుట్టిన చోటు నుంచి వంద కిలోమీటర్లు దూరం పైగా పోతుంది.

ఆర్కటిక్ నక్కకంటే సాహసవంతమైన ధృవ పరిశోధకుణ్ణి కనిపెట్టడం కష్టం. యిది ఆసియాలో, ఉత్తర అమెరికాలో, యూరప్ తండ్రాల్లో వుంటుంది. అక్కడినుంచి యిది మంచు కప్పిన ఆర్కటిక్ ప్రాంతాలకి ఉత్తరానికి తిరుగుతుంది.

శీతాకాలంలో ఆర్కటిక్ నక్క బొచ్చు తెల్లగా వుంటుంది. మంచులో దీన్ని చూడడమే కష్టం. కొన్ని టికి శీతకట్టు బొచ్చు నీలి బూడిద రంగుగా లేదా వెలిబూది గోధుమ రంగుగా, లేదా నల్లగా కూడా వుంటుంది. వీటిని నీలం ఆర్కటిక్ నక్కలు అంటారు. బొచ్చు వ్యాపారంలో వాటి తోళ్లకి చాలా ఖరీదు వుంటుంది.

వేసవికాలంలో ఆర్కటిక్ నక్క నెరిసిన గోధుమ రంగుగా, కడుపు దగ్గర పల్చని బొచ్చుతో వుంటుంది. మంచు కరిగిన తర్వాత వుండే తండ్రాల ఛాయలకి యీ నిరాడంబర వర్ణం బాగా నప్పతుంది.

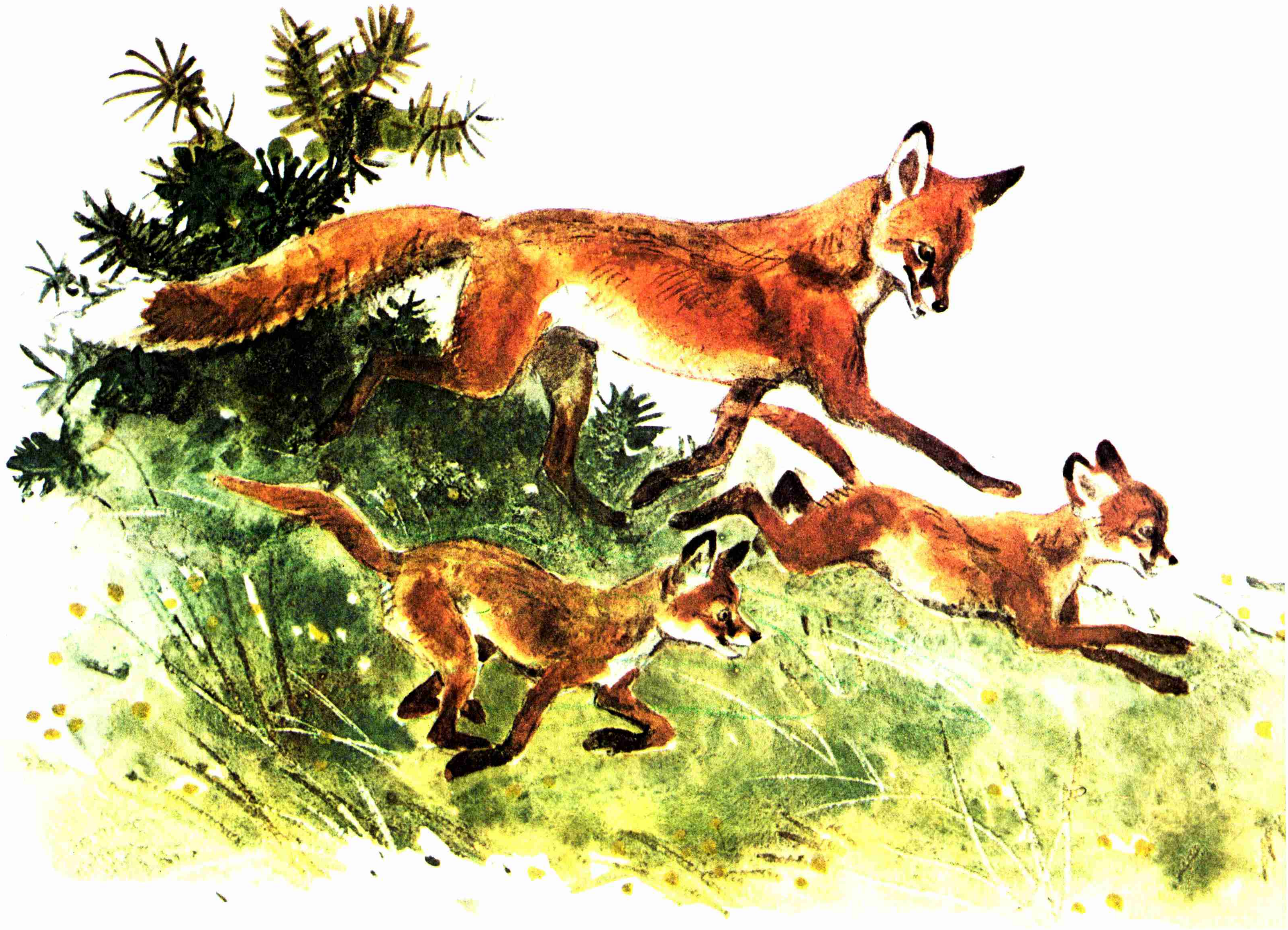
ఆర్కటిక్ నక్కకి బొరియలు తవ్వడం యిష్టం. అది యేటికో బొరియ తవ్వుతుంది. లేకపోయినట్లయితే, దీనికి గజగజలాడించే శీతకట్టులో దాంకోవడానికీ, పిల్లల్ని పెంచడానికీ జాగాయే వుండదు. కాని అది తరుచుగా ఓ బండరాయి వెనకో లేదా నేలమీద గుట్టల మధ్యనో వాసం యేర్పాటు చేసుకోవాలి. నేల రాళ్లనుయంగా వున్న చోట, చిత్తడిగా వున్న చోట బొరియ తవ్వడం మరి అన్నప్పడల్లా సాధ్యం కాదు కదా.

ఒకో అప్పుడు ఆర్కటిక్ తల్లి నక్క పదింటికంటే యెక్కువ పిల్లల్ని పెడుతుంది. ఆర్కటిక్ తండ్రీ నక్క తోడు లేకుండా తల్లి నక్కకి పిల్లల్ని పెంచడం, వాటికి మేత పెట్టడం సులభం కాదు. ఆర్కటిక్ తండ్రీ నక్క ఆహారం తెస్తుంది. శత్రువు గనక బొరియ దగ్గరికి వస్తే అది తన కుటుంబాన్ని శాయశక్తులా రక్షిస్తుంది. అది కీచు గొంతుకతో మొరిగి, బొరియ దగ్గరనుంచి తను దూరం పోయి శత్రువుని మళ్లించడానికి ప్రయత్నిస్తుంది.

ఆర్కటిక్ నక్క తండ్రామీద రాతిళ్లప్పుడూ పగలప్పుడూ కూడా సంచరిస్తుంది. అది ఉత్తర ప్రాంతపు మంచుల్లాంటి వాటినీ, మంచుల్నీ, కుందేళ్లనీ పట్టుకుంటుంది. అది పట్టుకోగలిగినట్లయితే గనక చేపల్ని కూడా తింటుంది. ఆర్కటిక్ నక్కలు సింహం వెనక్కాల పడ్డట్టు యిది ధృవ ప్రాంతపు ఎలుగుబంటి వెనక పడుతుంది, ఎలుగుబంటి వేట అవశేషాల్ని తినడానికి చూస్తూ.

ఆర్కటిక్ నక్కకి గనక మిగులు తిండి దొరికితే దాన్ని కప్పెట్టేసి, దాచింది మరెవళ్లా కనిపెట్టు లేకుండా ముట్టెతో మట్టిని కుమ్మేస్తుంది. ఆహారాన్ని దాచిన చోటుని అది మరిచిపోదు. తర్వాత వచ్చి తింటుంది.

సాదా ఎర్ర గుంటనక్క

ఒక్క గుంటనక్క ఏడు తోడేళ్లకి రోకరాయిస్తుందని వాడుక. అది నిజం కాదు. జిత్తులమారి గుంటనక్కని గురించి బోలెడు కథలున్నాయి గాని తోడేలు యింకా జిత్తులమారీ, యింకా తెలివైందీ కూడా.

సాదా ఎర్ర గుంటనక్కకి గాదెల్లోనూ, పాలాల్లోనూ వుండే చుంచులే ప్రధాన ఆహారం. పాలాలకి యెంతో హానిచేసే యీ బాపతు జంతువుల్ని పట్టుకోవడంలో యీ గుంటనక్కది అందే వేసిన చెయ్యి. ఒక్క రోజులో యిది యాభై చుంచుల దాకా పట్టుకోగలదు.

చుంచులు తగినంతగా లేనప్పుడే గుంటనక్క అడివి పకుల్ని, కుందేళ్లని, ఎర్ర పోలుగల్ని వేటాడుతుంది. యిది పిల్ల దుప్పలమీద కూడా దాడి చెయ్యగలదు. నిజం చెప్పకోవాలంటే యిది దేన్నేనా గానీ తినేస్తుంది: గొల్లభామల్ని, కుమ్మరి పురుగుల్ని, బల్లుల్ని, వానపాముల్ని, నత్తల్ని — ఒహటేమిటి! దీనికి ద్రాక్షపళ్లలాంటి పళ్లన్నా మహా యిష్టమే.

వూరికే చంపడం కోసమే యిది వేటాడదు. అవసరం లేకపోతే యిది పోట్లాటని తప్పించుకుంటుంది. యిది నీటికుక్కల బొరియల్లోకి పోయి, వాటితో కలిసి వుండగలదు. బొరియకి బోలెడు దారులు రోపలికీ బయటికీ వుంటాయి. రోపల మిగతా జంతువులకి కూడా చోటు వుంటుంది. ఒక్కో అప్పుడు మానుపిల్లులు, అడివి పిల్లులు, గుడ్లగూబలు అన్నీ కలిసి శాంతియుత సహజీవనం చేస్తాయి.

ఎర్ర గుంటనక్క యెంత మాత్రమూ చపల చిత్తం వున్న జంతువు గాదు. యిది బీళ్లమీద, కొండల్లో, అడవుల్లో, ఎడారుల్లో వుండగలదు. యిది మహా నగరాల్లోని పార్కుల్లో కూడా వుండగలదు. యిది ప్రతి చోటా పరిచితం అయిందే — యూరప్‌లో, ఆసియాలో, ఉత్తర అమెరికాలో, ఉత్తర ఆఫ్రికాలో.

మీరెప్పుడైనా గుంటనక్క పిల్లల్ని చూశారా?

అవి బుల్లిగా వుంటాయి. వాటికి నెరిసిన గోధుమ రంగు బొచ్చు వుంటుంది. తల్లి గుంటనక్క వాటికి నెల్లాళ్లపాటు పాలు తప్ప మరేం పట్టదు. అప్పుడు అవి బొరియ యివతలికి వచ్చి గుమ్మం దగ్గర ఆడుకుంటాయి. అవి ఉల్లాసంగా వుండే చిన్న జంతువులు. తండ్రి గుంటనక్క తిన్నగా బొరియ దగ్గరికి రాదు. ఆహారాన్ని దగ్గరలో వదిలి పెట్టేస్తుంది. తల్లి గుంటనక్క దాన్ని కనిపెట్టి పిల్లలకి పెడుతుంది.

పిల్లలు కొంచెం బలం పుంజుకోగానే తల్లితండ్రులు వాటికి వేటాడ్డం యెంత వేగంగా నేర్పుతాయో చూస్తే ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. రెండు వారాల్లోపలే! పడుచు గుంటనక్కలు త్వరలోనే తమ తల్లితండ్రులని వదిలి వెళ్లిపోతాయి.

రకూన్ కుక్క

రకూన్ కుక్కకి పొట్టి కాళ్ళూ, బొచ్చా వుంటాయి నీటికుక్కకిలాగా. దీనికి అడివి పిల్లికిలాగా పక్క మీసాలు వుంటాయి. యిది ఎలుగుబంటిలాగా శీతకట్టు అంతా నిద్రపోతుంది.

దీన్ని దూర ప్రాచ్యంలో ఉసురీస్క్ రకూన్ అంటారు. అది అక్కడే పుట్టింది. కాని దీన్ని రకూన్ కుక్క అని పిలవాలి.

రకూన్ కుక్కని బాగా దూరం పడమటికి తీసుకుపోవాలని సోవియట్ జంతుశాస్త్ర జ్ఞాలు నిర్ణయించారు. యిప్పుడు యిది మనకి మాస్కో దగ్గరా, ఉక్రైన్ రిపబ్లిక్ లోనూ, బాల్టిక్ రిపబ్లిక్ లోనూ కనిపిస్తుంది. అక్కడినుంచి రుమేనియాకీ, పోలాండ్ కీ, ఫిన్ లాండ్ కీ వెళ్లింది. రకూన్ కుక్కకి ఒకే చోట్లో వుండడం యిష్టం వుండదు. మెల్లిగా యీడ్చు కుంటూ యిది చాలా దూరం పోతుంది. సరస్సుల పక్కనా, నదులవారా వున్న గుబురు పొదలన్నా ఓ మాదిరి తోపులన్నా దీనికి యిష్టం.

యిది బాగా యీదుతుంది కూడా.

రకూన్ కుక్క చుంచుల్ని, కప్పల్ని, బల్లల్ని, చేపల్ని, పురుగుల్ని, పతుల్ని తింటుంది. యిది పక్షి గూడు కనబడితే చాలు నాశనం చేసేస్తుంది. యిది పళ్లనీ, కాయల్ని కూడా తింటుంది.

రకూన్ కుక్క నీటికుక్క అంత వేగంగా, అంత బాగా బొరియల్ని తవ్వుతుంది. కాని తన కొత్త నివాసప్రాంతమైన యూరప్ లో యీ పనిమీద కాలం వృధా చెయ్యదు. రాళ్లకొండల్లో సందులు కనిపించినా, లేదా మరో జంతువు తవ్విన పాత బొరియ కని పించినా, లేదా కూలిపోయిన చెట్టు వేళ్లకింద చిన్న గుంట కనిపించినా యేదో కాల డేపానికి అక్కడ మకాం చేస్తుంది. యేదో కొన్ని రోజులే అక్కడ వుండేటప్పుడు బొరియ తవ్వుకునే యాతన యెందుకు?

రకూన్ కుక్క చాలా పిల్లల్ని యీనుతుంది. ఒకోసారి పంథొమ్మిది పిల్లల్ని పెడు తుంది! తల్లి రకూన్ కుక్క తండ్రి రకూన్ కుక్క కలిసే పిల్లల్ని చూస్తాయి.

పాదల్లో వుండే కుక్క

పాదల్లో వుండే కుక్కకి కాళ్ళు చిన్నవి కాని శరీరం బారుగా వుంటుంది. దీనికి చెవులు చిన్నవి, అలాగే తోకానూ. ముట్టె బండగా వుంటుంది, కోసేసినట్టు. యిది చిత్రంగా కనిపించే జంతువు.

యీ కుక్క దక్షిణ అమెరికాలో వుంటుంది. గుబురు పాదల్లో గాని లేకపోతే మహా వృక్షాల చిక్కుపడిపోయిన వేళ్ళల్లో గాని వుండడం దీనికి యిష్టం. మరే జంతువేనా అయితే యిరుక్కుపోతుంది. కాని పాదల్లో వుండే కుక్క చురుకైందీ, పాట్టి కాళ్ళు వున్నదీనీ. యీ కుక్క యే కంతలోకేనా దారి చేసుకుని వెళ్ళిపోతుంది.

పగటి పూట పాదల్లో వుండే కుక్క బొరియలో నిద్రపోతుంది. యీ కుక్కలు రాత్రిళ్ళప్పుడు మందలుగా వేటకి పోతాయి. యిది సామాన్యంగా గిన్నీ పిగ్ జాతికి చెందిన జంతువుల్ని, కాపిబరా లాంటి వాటిని, వేటాడుతుంది.

కాపిబరాలు బాగా యీదతాయి. వాటిని తరిమినప్పుడు అవి నీళ్ళలో పడి లోపలికి చొచ్చుకుపోతాయి. కాని అవి అస్తమానూ తప్పించుకుపోవు. పాదల్లో వుండే కుక్క కాపిబరాని నీళ్ళల్లో కూడా పట్టుకోగలదు.

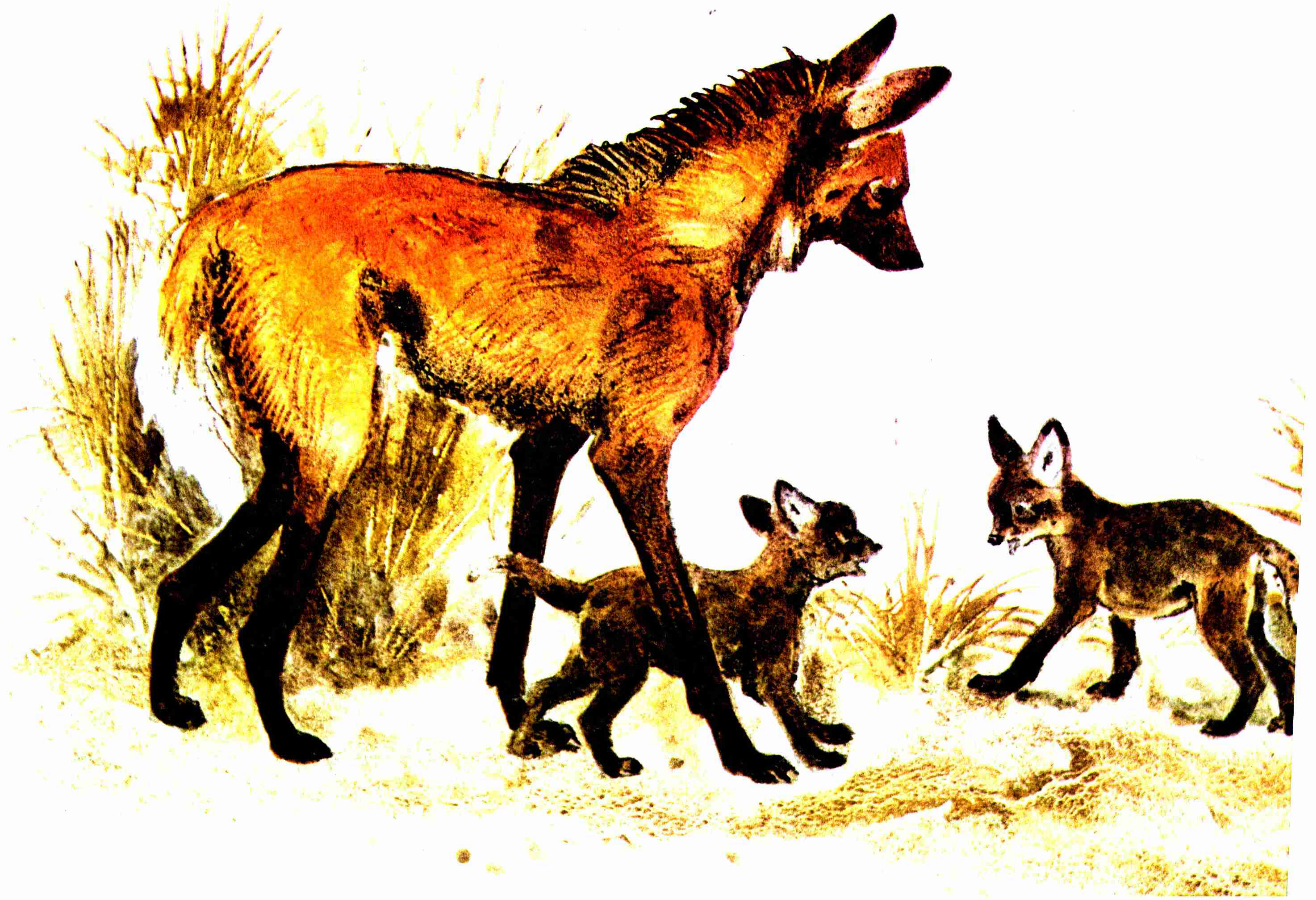
యీ కుక్క తను వేటాడిన జంతువుని తన పిల్లల దగ్గరకి తీసుకుపోతుంది. ఆ పిల్లలు నిరీక్షిస్తూ కీచుమంటూ వుంటాయి.

అడివి లోపల పెద్ద కుక్కలు కూడా ఒకదానో ఒకటి మాట్లాడుకునేటప్పుడు పిల్లల్లాగా కీచుమంటాయి. కాని దేనికేనా శత్రువు కనిపిస్తే అది పిల్లిలాగా గుర్మంటూ, ఫర్ఫర్మంటూ అరుస్తూ మెలికలు తిరిగిపోతుంది, ప్రమాదాన్ని గురించి హెచ్చరించడానికి.

మీకు ప్రపంచంలో యే “జూ”లోనూ యెక్కడా పాదల్లో వుండే కుక్క ఎప్పుడో గాని కనిపించదు. యిది తిక్క జంతువు. తనకి సరిపడని పరిస్థితుల్లో యిది యెక్కువ కాలం వుండలేదు.

యిప్పుడు మనం పాడుగాటి కాళ్ళన్న అడివి కుక్కని కలుసుకోబోతున్నాం. యిది దక్షిణ అమెరికాలో పాదలూ, చిట్టడుపులూ వున్న ప్రాంతాల్లో వుంటుంది.

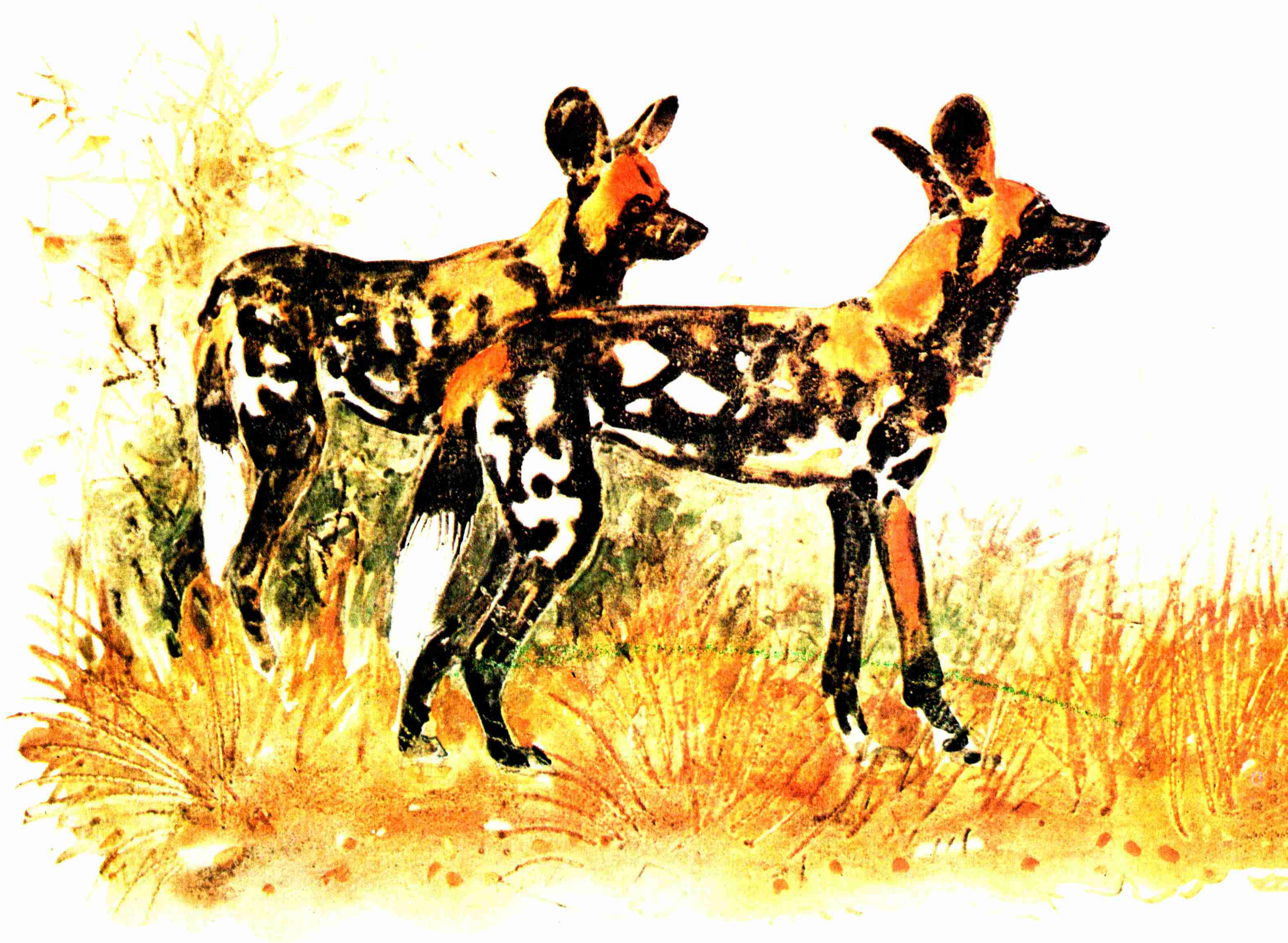
జాలు తోడేలు అందమైన జంతువు. యిది ఇనుము తుప్ప వుంటుందే అలా ఎరుపు రంగుతో వుంటుంది. మెడకింద తెల్లని మచ్చ వుంటుంది. కాళ్ళ నల్లని మేజోళ్ళ తొడుక్కుండా అన్నట్టు వుంటాయి. మెడమీద, వీపుమీద దీనికి నల్లని కురచ జాలు వుంటుంది. దీని ముట్టె గుంటనక్క ముట్టెలాగా వుంటుంది. చాలా రకాలుగా యిది గుంటనక్కలాగే ప్రవర్తిస్తుంది. దక్షిణ అమెరికాలో దీన్ని పెద్ద గుంటనక్క అంటారు.

శునక జాతిలో అన్నిటికంటే బాగా పాడుగైంది జాలు తోడేలే. దగ్గర దగ్గర ఒక మీటరు యెత్తు వుంటుంది. కాని యిదే అన్నిటికంటే బలమైందీ, బరువైందీ కాదు. దీని బరువు యిరవై కిలోగ్రాములు మాత్రమే. జాలు తోడేలు లేగదూళ్ళనీ, గుర్రపిల్లల్నీ చంపేస్తుందని జనం అనుకుని దీన్ని చంపేస్తూ వుంటారు. యిప్పుడు జాలు తోడేళ్ళ సంఖ్య తక్కువగా వుంది. అయినా మనుషులు దీన్ని చంపకూడదు. యిది యే హానీ చెయ్యదు. యిది పిరికిది. రాత్రిళ్ళప్పుడు మాత్రమే వేటాడుతుంది. యిది బల్లుల్ని, కప్పల్ని నంజుతూ, లేదా ఓ అరటి పండుని తింటూ, గింజల్ని చెరకుగడల్ని కొరుకుతూ మైదానంమీద దొడు తీసిపోతుంది. బొరియలోనుంచి చుంచుని బయటికి లాగడానికి యిది పళ్ళతో కన్నాన్ని చీలుస్తుంది, మామూలుగా కుక్కలు చేసినట్టు ముందు పంజాలతో కాదు.

జాలు తోడేలు కాళ్ళ పాడుగ్గా వున్నా యిది దూరం పరిగెత్తలేదు. అలిసిపోతుంది. మంచి గుర్రం దీన్ని యిట్టే అందుకోగలదు. కాని యిది యెగరడం చూడాలి! నుంచున్న చోటునుంచి యిది ఎత్తైన పాద పైగా గెంతి అడవుల్లో మాయమైపోతుంది. వేటగాళ్ళనుంచి యిది మామూలుగా తప్పించుకుపోయే పద్ధతి యిదే.

యీ జాలు తోడేలు రెండు, మూడు పిల్లల్ని పెడుతుంది. యెప్పుడైనా అయిదింటిని కూడా. పిల్లలు నల్లగా వుంటాయి, వాటి కాళ్ళ పొట్టిగా వుంటాయి. తల్లి అంతటి పాడుగూ అయేదాకా అవి తల్లి తోటే వుంటాయి.

ఆఫ్రికాలో తోడేళ్లు లేవు. కాని అడివి కుక్కల్ని ఆఫ్రికా తోడేళ్లు అని పిలవచ్చు. వీటికీ వాటికీ అలవాట్లు ఒకలాగే వుంటాయి. మందలుగా వేటకి పోతాయి. ఒక్కో అప్పుడు మందలు చిన్నవిగా వుంటాయి. కాని ఒక్కోసారి మందల్లో వందల కొద్దీ అడివి కుక్కలు వుంటాయి. ఆవేశంతో అరుస్తూ అవి మైదానాలమీద ధూళి మేఘాల్ని రేపుతాయి. తమ ఎరని గంటకి అరవై కిలోమీటర్ల వేగంతో తరుముతాయి. ఒక జీబ్రాని గాని, జింకని గాని పడగొట్టడానికి మామూలుగా అయిదు నిమిషాల కంటే యెక్కువ పట్టదు.

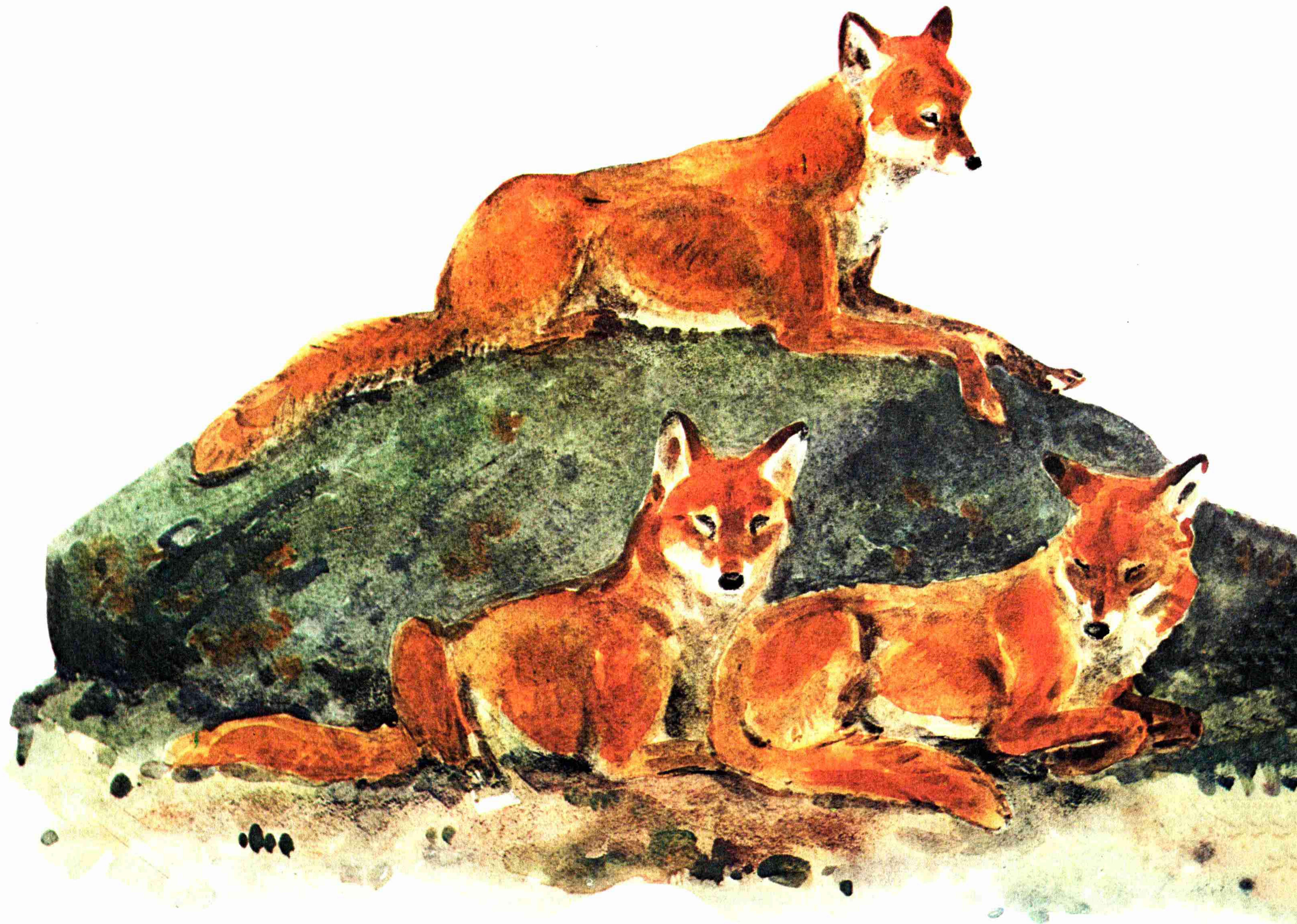
అడివి కుక్కలు మామూలుగా పగటి పూట వేటాడవు. పగలు మరీ వేడిగా వుంటుంది వాటికి. అవి చెట్ల నీడల్లో పడుకుంటాయి లేదా ఆడుకుంటాయి. కాని సాయంత్రాలప్పుడు గాని, ఉదయమప్పుడు గాని అవి నేల దగ్గరకంటా తమ సాడుగాటి బండ ముట్టెల్ని పెట్టి, చెవులు రిక్కించి వింటూ, వాసన చూస్తూ పచార్లు చేస్తాయి.

అలాంటి సమయంలో చిన్న జింకలు యీ కుక్కల దారిలో రాకుండా వుంటే వాటికి మేలు. పెద్ద జింకలకి కూడా — వాటికి బల్లేల్లాంటి వాడి కొమ్మలు వున్నా. మరి పెద్ద కొమ్మల జింకలంటే సింహాలకి కూడా భయమే! అడివి కుక్కలకి మహా ఆకలిగా వున్నప్పుడు సింహం కూడా దూరంగా వుంటుంది. అవి సింహాన్ని కూడా ఖండఖండాలుగా చీల్చగలవు — మరీ ముఖ్యంగా ఆ సింహం ముసలిదీ, మరీ చిన్నదీ అయితే.

అడివి కుక్కలు తమ పనుల్ని విభజించుకుంటాయి. కొన్ని వేటాడతాయి. కొన్ని యిళ్ల దగ్గరే వుండి పిల్లల్ని చూసుకుంటాయి. వేటకి వెళ్లిన కుక్కలు పిల్లలకీ, వాటి దాదులకీ మాంసం తెచ్చిపెడతాయి.

శునక జాతిలో మచ్చలు వున్నది ఆఫ్రికా అడివి కుక్క ఒక్కటే. యీ మచ్చలు నల్లగా, పసుపుచ్చగా, తెల్లగా వుంటాయి. ప్రతి కుక్కకీ దాని నమూనా వుంది. ఏ రెండూ ఒక్కలా వుండవు.

ఎర్ర తోడేళ్లనే ఎర్ర కుక్కలని కూడా అంటారు. వాటిని అనేకమంది అనేక పేర్లతో పిలుస్తారు. ఎర్ర తోడేళ్లు సైబీరియా పర్వతాలలో, పామీర్ టియాన్ షాన్ పర్వతాలలో, చైనాలో, భారతదేశంలో, జావా, సుమాత్రా ద్వీపాల్లో వుంటాయి.

ఎర్ర తోడేళ్లు ఆఫ్రికా అడివి కుక్కలంత వేగంగా పరిగెత్తలేవు. అవి తమ ఆహారాన్ని వడివడిగా వెంబడించి సంపాదించుకోవు. మేకల్ని, అడివి పందుల్ని, దుప్పల్ని అడివి పొట్టేళ్లని ఒకోసారి గంటల కొద్దీ అనుసరించిపోయి సంపాదించుకుంటాయి. యీ జంతువులు ఆఖరికి అలిసిపోయినప్పుడు యీ ఎర్ర తోడేళ్ల గుంపు వాటిని చుట్టు ముట్టేస్తుంది...

ఎర్ర తోడేళ్ల గుంపు తటస్థపడితే పెద్ద పులికి కూడా గడ్డుగానే వుంటుందట.

హిమాలయా పర్వత ప్రాంతపు ఎలుగుబంటికి గాలిలో ఎర్ర తోడేలు వాసన తగిలితే అది వుంజాలు తెంపుకుని పరిగెడుతుందట. ఆ వాసన గనక చాలా ఘాటుగా వుంటే ఎర్ర తోడేలు దగ్గర్లోనే వుందన్న మాట. అప్పుడు ఎలుగుబంటి చెట్టుపైకి ఎగజాకిపోతుంది.

ఎర్ర తోడేళ్ల ఆటవికత్వంనుంచి యే జంతువూ — ఒక్క ఏనుగు తప్ప — బయట పడలేదు.

ఎర్ర తోడేలు మనుషుల్ని ఎన్నడూ ఎదిరించదు. యిది వూళ్ల దగ్గరకంటా రాదు, పాడి పశువుల్ని యెన్నడూ తాకదు.

యిది అరుదైన జంతువు. సోవియట్ యూనియన్ లో దీన్ని చంపకూడదని నిషేధం వుంది.

కోర్పాక్ ని మొదటి సారి చూసిన యెవరైనా గానీ “యెంత చిన్న గుంటనక్క!” అనక మానరు. నిజమే మరి, కోర్పాక్ చిన్న గుంటనక్కలాగే కనిపిస్తుంది. కాని, కోర్పాక్ సాదా ఎర్ర గుంటనక్కకంటే ఆర్క్టిక్ నక్కకి దగ్గర బంధువని కొంతమంది శాస్త్రజ్ఞులు భావిస్తారు.

కోర్పాక్ ఆసియా ఖండపు జంతువు. సోవియట్ యూనియన్ లో యిది ఆగ్నేయ ప్రాంతంలోనే కనిపిస్తుంది, దిగువ వోల్గా ప్రాంతం నుంచి బైకాల్ సరస్సు తూర్పుదాకా. కాని కోర్పాక్లు యూరేషియన్ రష్యోలో యేనాటినుంచో తెలుసు. వాటిని యిళ్లల్లో కుక్కలకి బదులుగా పెంపుడు జంతువుల్లా పెట్టుకునేవాళ్లు.

మచ్చిక చేసినట్లయితే గనక యివి మంచి సరదాగా వుంటాయి. అవి యజమానుల్ని ప్రేమిస్తాయి, విశ్వాసపాత్రంగా వుంటాయి. ఆడుకోవడం అంటే యిష్టపడతాయి. అవి మంచి చురుగ్గా కూడా వుంటాయి. చెట్లూ చేమలూ కూడా ఎక్కగలవు. కాని, చాలా ముఖ్యం అయిందేమంటే, అవి చాలా ఉపకారం చేస్తాయి. ఎలుకల్ని చంపేస్తాయి. అదేం తక్కువ విషయం కాదు కదా, యేమంటే పిల్లి ఒక్కటి ఎన్ని ఎలుకలతో యాతన పడుతుంది గనక!

అడివిలో వున్నప్పుడంటారా కోర్పాక్ చాలా తేడాగా వుంటుంది. అది పౌచ్చరికగా వుంటుంది. పగటిపూట బయట కనిపించదు. బొరియలో వుండిపోతుంది.

కాని యిది తనకిగా యెప్పుడూ బొరియ తవ్వదు. తనెందుకు తవ్వాలి? దానికి యెప్పుడూ నీటికుక్కలవీ, గుంటనక్కలవీ, హిమమూషికాలవీ బొరియలు దొరుకుతూనే వుంటాయాయరి!

కోర్పాక్ కి కొయోట్ కి మళ్లీ ఒకో అప్పుడు యిల్లు దొరకడం కష్టం అవుతుంది. ఒకో అప్పుడు రెండు తల్లి కోర్పాక్లు పిల్లలతోటి ఒక్క బొరియలో వుంటాయి. ఒకో దానికీ రెండేసి పిల్లలే వున్నప్పుడు అది అంత ఫరవా లేదు. కాని ఒకో దానికీ పది పదకొండేసి పిల్లలు వున్నప్పుడో? అదీ జరుగుతుంది. కాని రెండు కుటుంబాలు కలిసి కాలక్షేపం చెయ్యలేకపోవడం అనేది యింకా యెవళ్లూ వినని విషయం.

పిల్లలంటూ ఒక సారి పెద్దవైతే యిక తల్లిదండ్రులతో యెక్కువ కాలం వుండవు. ఆకు రాలు కాలంలో వాటిని వదిలి వెళ్లిపోతాయి.

ఫెన్నెక్

శునక జాతికి వున్న అడివి బంధువుల్లో అతి చిన్నది ఫెన్నెక్, కాని అతి పెద్ద చెవులు దీనికి వున్నాయి. యిది పిల్లిపిల్లంత చిన్నగా వుంటుంది, కాని దీని చెవులు ఓ పెద్ద వేటకుక్కకి సరిపడా వుంటాయి.

యీ ముచ్చటైన జంతువులు భూమ్మీద వున్న అతి ఉష్ణ ప్రాంతం అయిన సహారా ఎడారిలో ఉత్తర ఆఫ్రికాలో వుంటాయి.

ఫెన్నెక్లు పేల్చేసే యెండనుంచి లోతుగా చల్లగా వుండే బొరియల్లో పగలంతా దాంకోవాల్సి వుంటుంది. సాయంత్రం అప్పుడు మాత్రమే అవి ఒక సారి బయటికి వచ్చి, సాయంకాలం యెప్పుడు చల్లబడుతుందా అని చూస్తూ తమ బొరియల్ దగ్గర కూర్చుంటాయి. ఎండ యింకా మండిపోతూ వుంటే అవి గుబురుగా వుండే తోకలతో తలల్ని కప్పకుని పడుకుంటాయి — అక్కడికి ఆ తోకలు గొడుగులు అయినట్టు!

యెట్టకేలకి హాయిగా చల్లబడుతుంది. ఫెన్నెక్ హఠాత్తుగా తన పెద్ద చెవుల్ని రిక్కిస్తుంది. దానికి యేదో వినబడింది! అది యినకమీద గరగరలాడుతూ పోయిన బల్లి దగ్గరకో, లేదా ఓ మిడత యెగిరి గెంతిన చోటుకో పాక్కుంటూ పోతుంది. ఓ భరద్వాజం నిద్రలో కదిలి వుండవచ్చు. వూహించండి యెంత వినిపించి వినిపించని చప్పుడో అది! కాని ఫెన్నెక్కి ప్రతీదీ వినిపిస్తుంది. పిట్ట యెక్కడ దాంకుందో దానికి కచ్చితంగా తెలుసు. అది నీడలా ముందుకు మళ్ళి పాకుతుంది, ఆగుతుంది, గెంతుతుంది. అదిగో! ఎర నోట్లో పడింది!

నదో లేదా చిన్న సరస్సో వున్న చోటికి ఫెన్నెక్లు రాత్రిళ్లప్పుడు నీళ్లు తాగడానికి చేరతాయి. కొన్ని చాలా దూరంనుంచి వస్తాయి. అన్నిటికీ నీళ్లు తాగాలనే వుంటుంది. కాని వుండాల్సి వస్తే గనక ఫెన్నెక్ నీళ్లు లేకుండా చాలా రోజులు వుండగలదు.

ఆఫ్రికా వసంత రుతువు మొదట్లో ఫెన్నెక్ పిల్లల్ని యీనుతుంది.

పెద్ద చెవుల నక్క

దక్షిణ ఆఫ్రికాలో ఫెన్నెక్స్ లేవు. కాని అక్కడ యింతటి పెద్ద చెవులూ, వినికిడి శక్తి వుందని గొప్ప చెప్పకోదగ్గ జంతువు మరోటి వుంది. అది పెద్ద చెవుల నక్క. కాని అది ఫెన్నెక్స్ కి రెండింతలు వుంటుంది.

యీ జంతువుకి సంబంధించి కొట్టవచ్చినట్టు కనిపించేది చెవులు కాదు, పళ్లు. దీనికి యాభై పళ్లు వున్నాయి! ఆస్ట్రేలియాలో చీమలు తిని బతికే జంతువుకి తప్ప మరే భూచర జంతువుకీ యిన్ని పళ్లు లేవు. దాని పళ్లు చెదపురుగుల్ని, చీమల్ని యితర కీటకాల్ని పరపర కొరికేస్తాయి.

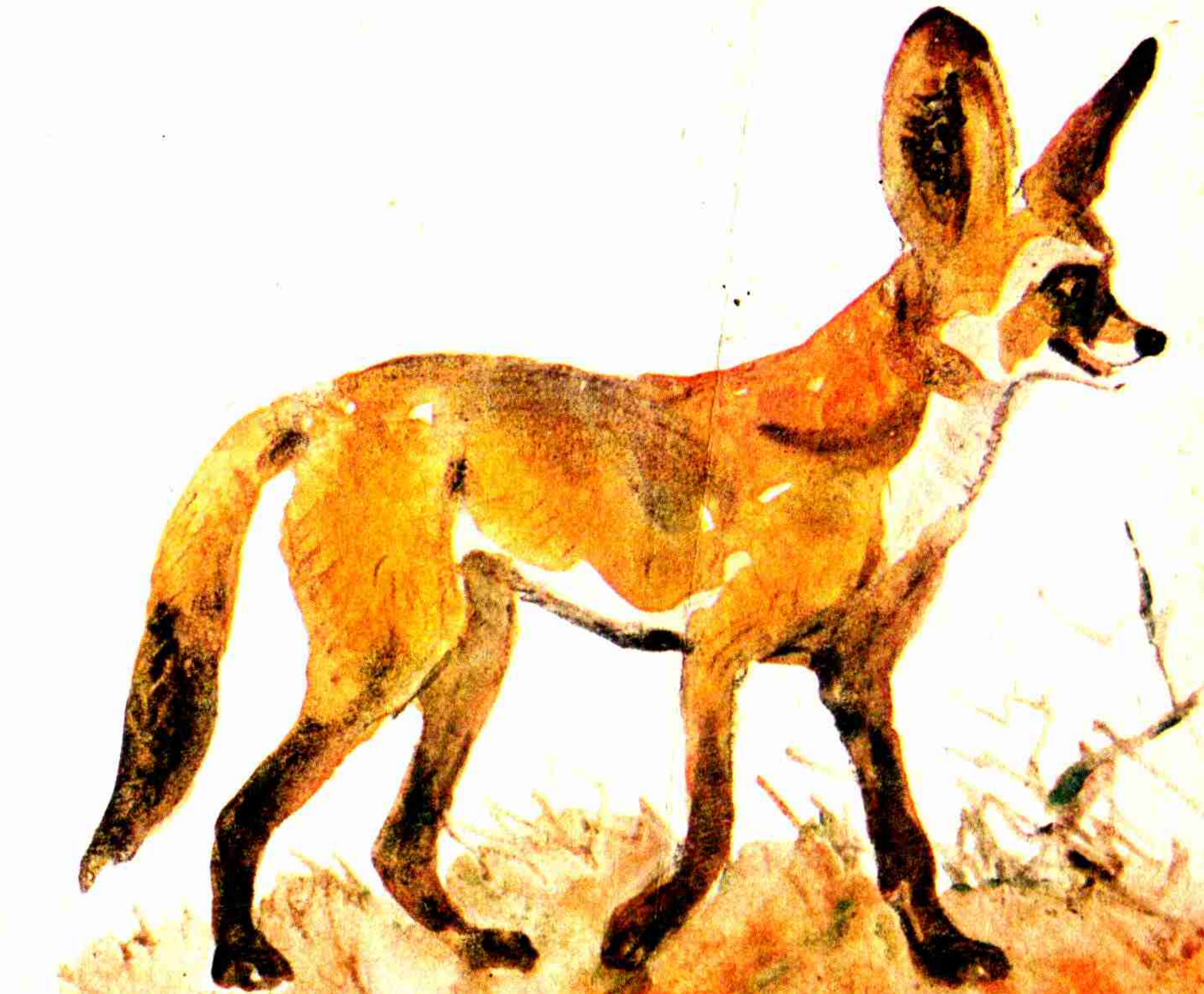
చీమలని తినే ఆ జంతువులాగానే యీ పెద్ద చెవుల నక్క కూడా యెన్నో కీటకాల్ని నాశనం చేస్తుంది. కాని యిది చుంచుల్ని, బల్లుల్ని, పిట్టల్ని కూడా వేటాడుతుంది. ఒకో అప్పుడు యిది బెర్రీలనీ, పళ్లనీ తింటుంది.

పెద్ద చెవుల నక్క పిరికిది. యిది మీకు యెప్పుడో గాని పగలు కనిపించదు. బొరియల్లోనూ, గుబురు పొదల్లోనూ, లేదా రాళ్లల్లోనూ గుట్టల్లోనూ వుంటుంది. రాత్రిళ్లప్పుడు వేటాడుతుంది.

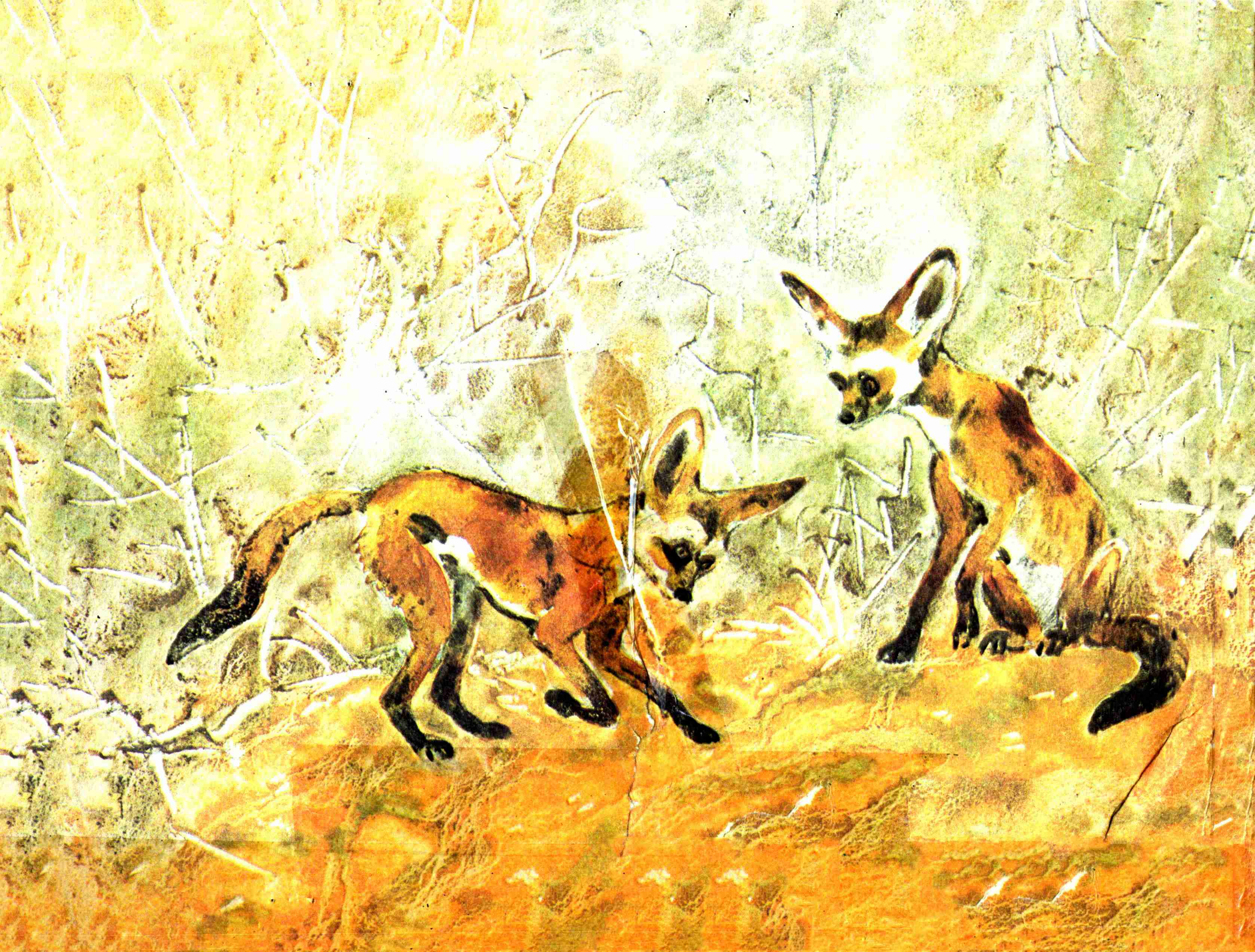
పెద్ద చెవుల నక్కలు మందలుగా యెన్నడూ వుండవు. ఒంటరిగానేనా వుంటాయి లేదా జంటగా వుంటాయి.

* * *

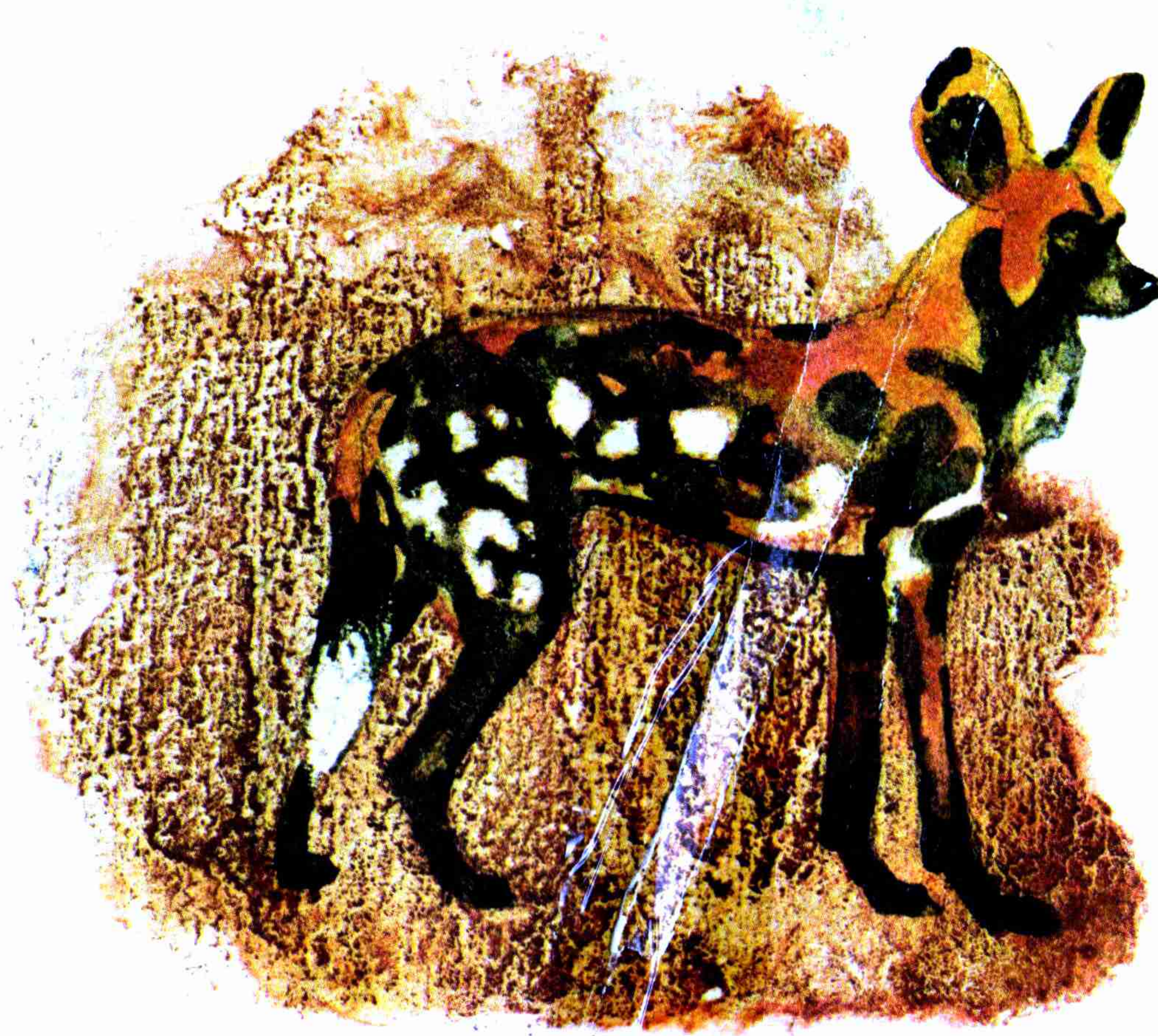
మీకు యీ పుస్తకంలో శునక జాతిలో వుండే పద్నాలుగు రకాల గురించి తెలియజేశాం. యివి కుక్కలకి బాగా పరిచితం అయిన బంధువులు. మొత్తంమీద శునక జాతిలో ముప్పై అయిదు రకాలు వున్నాయి. మీరు పెద్దవాళ్లయ్యాక జంతువుల్ని గురించిన ప్రత్యేక పుస్తకాలలో వాటిని గురించి చదువుదురుగాని.

© Издательство «Малыш», 1976 г.

© తెలుగు అనువాదం “రాదుగ” ప్రచురణాలయం, 1987

సోవియట్ యూనియన్‌లో ముద్రించబడింది

И. Акимушкин
ЭТО ВСЕ СОБАКИ
На языке телугу

I. Akimushkin
THE DOG FAMILY
In Telugu

ISBN 5-05-001444-1